

„Na co si to Fiala hraje?!“ Šichtařová „rozstřílela“ vše, čím se chlubil národu

- CZ24 News | 8. května 2023

ČESKO: Ne všichni bezmyšlenkovitě přebírají to, co jim k věření předkládá premiér Petr Fiala. Jeho aktuální sebechvalu je třeba uvést na pravou míru. Nynější výše nezaměstnanosti není žádná výhra, ale je to debakl. Ekonomika směšně „roste“ jen mezikvartálně o 0,1 %, což je v rámci tolerance statistické chyby, meziročně stále klesá o 0,2 %. Jedním z hlavních zdrojů inflace je prudký růst veřejných výdajů vlády. Naše ohrožení chudobou je nejnížší v EU jen proto, že máme extrémně vysokou příjmovou rovnost. „Takže mi není moc jasné, na co si to premiér hraje,“ říká pro PL Markéta Šichtařová.

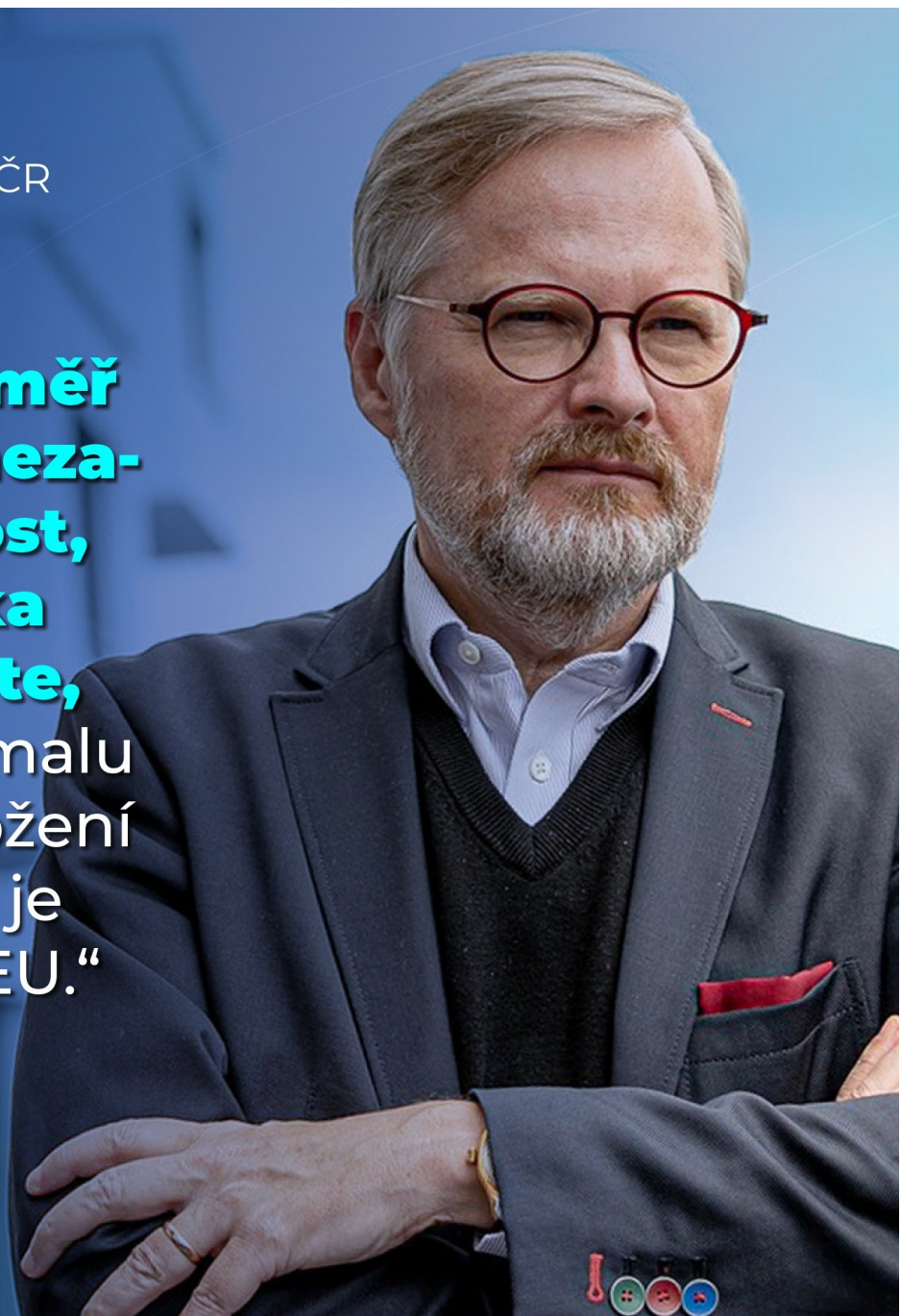
Nejsilnější vládní strana, ODS, uvedla na sociálních sítích: „Máme téměř nulovou nezaměstnanost, ekonomika znovu roste, inflace pomalu klesá a ohrožení chudobou je nejnížší v EU! Naše vláda dělá vše k tomu, abychom byli ještě lepší. Proto je potřebná důchodová reforma, konsolidace veřejných financí, reforma vzdělávání, investice do bezpečnosti a dopravní infrastruktury nebo změny v neefektivních státních podnicích.“ Co tomuto sdělení pro veřejnost říkáte?

Říkám tomu to, že to musím uvést na pravou míru. Stát neumí řídit prakticky nic, neumí řídit poštu, neumí zkrotit dotace, neumí zkrotit inflaci – a mluví o dalších investicích neboli o dalších penězích, které chce vynakládat? To se nestydí?

Nezaměstnanost není nulová, ale takzvaná čištěná míra nezaměstnanosti v Česku v březnu dosáhla 2,5 %. Není to žádná výhra, je to naopak debakl. Potřebujeme nezaměstnanost VYŠŠÍ, výrazně vyšší. Ekonomika je meziročně ještě pořád v poklesu a nezaměstnanost by k tomu měla příslušet třeba kolem 6 až 8 %, aby to mělo účinek katarze. Jenomže takhle soukromému sektoru zoufale chybí lidé. Důvod: Prudce rostoucí státní sektor nasává neproduktivně pracovní sílu, která pak chybí v sektoru soukromém. Takže neuznávám.

Ekonomika směšně „roste“ jen mezikvartálně o 0,1 %, což je v rámci tolerance statistické chyby; meziročně stále KLESÁ o 0,2 %. Tvrzení premiéra tedy neuznávám.

Inflace klesá hlavně kvůli vysoké statistické základně minulého roku, takže to není žádná naše zásluha. A máme ji pořád jednu z nejvyšších v EU, je na 16,4 %. A jedním z hlavních zdrojů inflace je prudký růst veřejných výdajů vlády. Tvrzení neuznávám.

A portrait of Petr Fiala, a man with grey hair and a beard, wearing red-rimmed glasses, a dark suit jacket, a dark V-neck sweater, and a light blue button-down shirt. He is standing with his arms crossed against a blue background with some architectural elements.

Petr Fiala

Předseda vlády ČR

„Máme téměř nulovou nezaměstnanost, ekonomika znovu roste, inflace pomalu klesá, ohrožení chudobou je nejnižší v EU.“

ODS

„Ohrožení chudobou“ je nejnižší v EU jen proto, že máme extrémně vysokou příjmovou rovnost měřeno Giniho koeficientem. Chudoba se počítá jako propadnutí pod určitý percentil od průměru. Pokud hypoteticky všichni budeme stejně chudí a budeme mít například měsíční příjem 10 tisíc korun (z čehož se nedá vyžít), pak statisticky nebude chudý nikdo, protože nikdo se nedostane na příslušný příjmový percentil definovaný jako chudoba. A vysoká míra rovnosti je daná vysokou mírou přerozdělování. Tvzení tedy neuznávám.

Takže mi není moc jasné, na co si to premiér hraje.

Protichůdná hodnocení si od ekonomů vysloužil předběžný odhad, podle nějž vzrostl hrubý domácí produkt v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,1 %, ale meziročně klesl o 0,2 %. Krátce jste o něm hovořila v předchozí odpovědi. Co byste k němu ještě dodala?

Tak, jak už jsem zmínila – je to spíš statistická hříčka. Česká ekonomika vystoupila z recese. Přesto ale meziročně padá. Tak by se dalo shrnout hlavní poselství. Možná vám moje tvzení ale připadá poněkud šifrované a zmatené. Vysvětlím.

Především, zatím se jedná jen o první předběžný odhad toho, jak se české ekonomice dařilo v prvním čtvrtletí tohoto roku. Údaje o ekonomickém růstu se totiž v čase postupně zpřesňují. A podle tohoto předběžného odhadu vzrostl hrubý domácí produkt (HDP) v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,1 %. Díky tomu můžeme mluvit o tom, že česká ekonomika vystoupila z recese. (Ve třetím a ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 ekonomika mezikvartálně klesala, což naplnilo učebnicovou definici recese. O recesi mluvíme tehdy, když ekonomika dva kvartály po sobě zažívá pokles.)

Jenže drobný mezičtvrtletní růst české ekonomiky nemůže být sám o sobě důvodem k oslavě. Meziročně totiž česká ekonomika v prvním kvartálu tohoto roku pořád ještě klesla, a to o 0,2 %. Aneb letošní jaro je ekonomika o něco menší a chudší než před rokem. Jediná pozitivní věc, kterou si na tom můžeme najít, je ta, že se předpokládal pokles ještě větší.

Státní rozpočet skončil v dubnu ve schodku 200 miliard korun, což je bezkonkurenčně nejvíc od vzniku Česka. „Dosavadní nepříznivé hospodaření státu je meziročně negativně ovlivněno 100 miliardami korun navíc na rostoucí důchody a sociální dávky, kompenzace vysokých cen energií a více než dvojnásobné splátky především covidových dluhů,“ vysvětlil ministr financí Zbyněk Stanjura. Očekává přitom, že nejpozději od poloviny roku se hospodaření státu výrazně zlepší díky dodatečným příjmům z dividend, z evropských fondů a příjmům z neočekávaných zisků. Je jeho klid namísto, v kontrastu s některými komentáři, že rozpočet je v tak fatální situaci, že je třeba razantních kroků typu zastavit valorizace důchodů nebo zmrazit platy ve veřejné sféře?

Je to opravdu katastrofální výsledek. A nejhorší na něm je, že vláda s tím nic nedělá. Lidé si neuvědomují, že tohle není jen nějaká akademická hříčka, ale že tím trpí každý den – protože toto je zdroj inflace, kvůli které chudneme! Ano, zadlužování vlády rovná se impuls pro inflaci, rovná se chudnutí. Řešením samozřejmě není zvýšit daně, v nich problém vůbec není. Řešením je snížit státní výdaje, a to drasticky. Na dotacích by se daly ušetřit řádově stovky miliard.

Po Eurostatu z minulého týdne se v tom končícím pustil premiér Petr Fiala i do guvernéra ČNB Aleše Michla. Střet těžkých vah se vedl o to, zda je za inflaci odpovědná vláda, nebo centrální banka. „Pokud vyzývá pan guvernér vládu k tomu, aby konala, tak já říkám, že koná, a ptám se, jestli dostatečně koná také ČNB,“ řekl Petr Fiala. Koná podle vás centrální banka tak, jak by měla?

Možná si pamatujete, jak jsme tu už říkali, že inflace má v České republice tři hlavní zdroje – a těmi jsou předešlá monetární politika, tedy „tisk“ peněz; dále zelená politika EU, která vyřadila z provozu stabilní zdroje energie, a tím energie zdražila; a do třetice fiskální politika, která skrze rostoucí zadlužení také hrne do oběhu další peníze, které působí analogicky jako tisk peněz centrální bankou.

Nu – a premiér Petr Fiala právě svým výrokem předvedl, proč inflace je těžko vyřešitelná. Netuším, zda je to neznalost, nebo pouze politický marketing; každopádně je zjevné, že vláda svůj podíl na inflaci odmítá, tedy s ním ani nehodná nic dělat. Tedy ani neexistuje možnost, jak inflaci definitivně zkrotit.

Samozřejmě, že inflace se bude dál zmírňovat, bude ale klesat hyperbolicky – tedy nejprve velmi rychle, a pak stále pomaleji. Až nakonec začne klesat tak pomalu, až přejde prakticky do stagnace na velmi vysokých hodnotách, které budou na hony vzdálené jednomu dvěma procentům, na která jsme byli zvyklí v druhé dekádě tohoto tisíciletí.

Světově významná agentura Fitch zhoršila rating Francii, druhé největší ekonomice eurozóny. Z našeho pohledu je zajímavé, že poprvé v historii má Francie stejný rating jako Česko. O čem vypovídá skutečnost, že už jen čtvrtina zemí eurozóny – Německo, Rakousko,

Nizozemsko, Lucembursko a Finsko - má lepší rating než Česká republika, když při našem vstupu do EU v roce 2004 ho měly lepší všechny včetně Řecka?

Nepřekvapivé. A prosím nemyslete si, že my jsme tak dobří. Je to o tom, že skoro všechny země EU výrazně během covidu a následně zhoršily své hospodaření. Všechny země tedy mají blíž k vládnímu selhání. Není to jen náš případ. Jsem ráda, že konečně se ukázalo i na Francii – její veřejné finance jsou totiž dlouhodobě taky tristní, ale moc se o tom nemluvalo, protože Francie byla „velká“, a tedy požívala hodně důvěry.

Více než jakýkoli jiný prezident si dal Petr Pavel záležet na tom, jak bude vypadat na známkách. Tvůrci zvolili koncept netradičních barev - jsou mezi nimi cibuláková, spodně kvašená či květolipová. Známky jsou v deseti variantách a aršík se všemi deseti barvami si budou moci lidé na poštách koupit od 7. června za 230 korun. Vyplatila se ta námaha, vzhledem k nejisté budoucnosti pošty?

Moc nerozumím, k čemu jsou v době umělé inteligence, e-mailů, telefonů a datových schránek ještě známky. Je mi to nějak jedno. Ale pěkně to symbolizuje, jaké blbosti stát řeší, když se mu rozpadají veřejné finance.

[ZDROJ](#)